

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 153/2022-16

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara a sudcov Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátkou JUDr. Danicou Holováčovou, Čajakova 5, Košice, proti uzneseniu Okresného súdu Košice I č. k. 35 C 468/2013-849 z 15. decembra 2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 17. februára 2022 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozhodnutím všeobecného súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Navrhuje napadnuté rozhodnutie zrušiť, vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie a priznať jej finančné zadosťučinenie, ako aj náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a príloh k nej pripojených vyplýva, že sťažovateľka ako jedna zo žalobkýň bola úspešnou účastníčkou sporu o určenie vlastníckeho práva a zároveň jej bol priznaný nárok na náhradu trov konania. Nadväzne okresný súd uznesením z 9. marca 2021 vydaným vyšším súdnym úradníkom rozhodol o konkrétnej výške náhrady trov a uložil žalovanej povinnosť nahradiť žalobcom trovy konania vo výške 3 103,64 eur. Pri vyčíslení výšky náhrady trov právneho zastúpenia postupoval v súlade s vyčíslením trov konania predloženým pôvodným právnym zástupcom sťažovateľky a vychádzal z § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie

právnych služieb v platnom znení (ďalej len „vyhláška“), pretože aj podľa jeho názoru išlo o spor, v ktorom nebolo možné hodnotu veci, resp. práva vyjadriť v peniazoch.

3. Proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka podala sťažovateľka (spolu so žalobkyňou 2, pozn.) sťažnosť, v ktorej okrem iného argumentovala v prospech aplikácie § 10 ods. 1 vyhlášky. O sťažnosti sťažovateľky (a súbežne podanej sťažnosti žalovanej) rozhodol okresný súd napadnutým uznesením, ktorým zmenil rozhodnutie vyššieho súdneho úradníka a zaviazal žalovanú k povinnosti nahradiť sťažovateľke a žalobkyňi 2 trov konania vo výške 3 163,08 eur.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

4. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

5. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

6. Podľa § 40 ods. 2 zákona o ústavnom súde podanie podané v elektronickej podobe bez autorizácie podľa zákona o e-Governmente je potrebné ústavnému súdu dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa zákona o e-Governmente; ak sa dodatočne nedoručí ústavnému súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Ústavný súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva.

7. Citované ustanovenie zákona o ústavnom súde (ale obdobne i § 125 ods. 2 Civilného sporového poriadku, pozn.) jednoznačne inštruuje, že podania vo veci samej urobené v elektronickej podobe musia byť autorizované podľa osobitného predpisu, ktorým je zákon č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o e-Governmente“). Autorizácia sa vykonáva zaručeným elektronickým podpisom alebo zaručenou elektronickou pečaťou podľa zákona č. 272/2016 Z. z. o dôveryhodných službách pre elektronické transakcie na vnútornom trhu a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o dôveryhodných službách) v znení neskorších predpisov. Podanie uskutočnené podľa zákona o e-Governmente je doručené súdu uložením správy, t. j. okamihom, odkedy je správa objektívne dostupná prijímateľovi v jeho elektronickej schránke (§ 32 zákona o e-Governmente). Lehota na doplnenie podania vo veci samej je hmotnoprávna a nie je možné ju predĺžiť (dôvodová správa k Civilnému sporovému poriadku, tiež *Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M. a kol.* Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha : C. H. Beck, 2016. s. 441.).

8. Bez potreby sumarizácie námietok sťažovateľky, ktorými odôvodňovala potrebu zásahu ústavného súdu v jej právnej veci týkajúcej sa náhrady trov konania, ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka 17. februára 2022 doručila ústavnému súdu elektronické podanie, ktoré neobsahovalo

elektronický podpis, pričom ho v zákonom stanovenej lehote nedoplnila. Ústavný súd tak na podanie sťažovateľky nemusel prihliadať. Pre nesplnenie podmienky doplnenia neautorizovaného elektronického podania v zákonom stanovenej lehote neprichádzala v danej veci do úvahy ani výzva na odstránenie nedostatkov návrhu na začatie konania podľa § 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

9. Na internetovej stránke ústavného súdu v sekcii „Elektronické služby“ sa okrem linku na formulár na elektronické podanie na začatie konania pred ústavným súdom, ktorým možno iniciovať všetky typy konaní upravených v prvom oddiele siedmej hlavy ústavy patriacich do právomoci ústavného súdu, nachádza aj upozornenie v tomto znení: *„Elektronické podanie na začatie konania pred Ústavným súdom Slovenskej republiky musí podávajúci podpísať kvalifikovaným elektronickým podpisom (KEP). V prípade, ak podanie podáva právny zástupca v mene svojho klienta, je potrebné, aby splnomocnenie právneho zástupcu, ktoré má tvoriť prílohu podania, bolo už pred priložením k formuláru podania podpísané kvalifikovaným elektronickým podpisom (KEP) klienta. Ak klient nemá kvalifikovaný elektronický podpis, možno splnomocnenie doručiť Ústavnému súdu Slovenskej republiky buď v elektronickej podobe vykonaním zaručenej konverzie jeho podpísaného originálu z listinnej podoby do elektronického dokumentu alebo doručiť podpísaný originál splnomocnenia v listinnej podobe poštou, prípadne osobne.“*

10. Sťažovateľka sa už uvedenými zákonnými ustanoveniami dôsledne neriadila, pretože hoci splnomocnenie obsahuje kvalifikovaný elektronický podpis, elektronické podanie (ústavnú sťažnosť) nepodpísala kvalifikovaným elektronickým podpisom a toto v lehote 10 dní nedoplnila, v dôsledku čoho jej podanie nespĺňa zákonom stanovené formálne náležitosti, čo samo osebe predstavuje dôvod na odmietnutie jej ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde pre nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí.

11. V zmysle § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom. Aj v tomto ohľade naďalej zostáva v platnosti zásada *„vigilantibus iura scripta sunt“*, t. j. bdelym patrí právo, a to o to zvlášť, ak ide o osoby práva znalé (napr. advokáta).

12. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľky v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. marca 2022

Miloš Maďar
predseda senátu